

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5PP/25/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123010374
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Reištetter
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6123010374.1

Uznesenie

2
5PP/25/2023

Okresný súd Banská Bystrica, samosudcom JUDr. Romanom Reištetterom, na verejnom zasadnutí konanom na Okresnom súde Banská Bystrica prostredníctvom videokonferencie s Ústavom na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica – Kráľová, Sládkovičova 80, 974 05 Banská Bystrica, dňa 27. 06. 2023, o žiadosti odsúdeného o podmienčné prepustenie, takto

rozhodol:

2
5PP/25/2023

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Tr. zák. sa žiadosť ods. A. B., nar. XX. XX. XXXX v B., trvale bytom B., toho času ÚVTOS Banská Bystrica – Kráľová, Sládkovičova 80, Banská Bystrica, o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súd Brezno sp. zn. 3T/47/2019 zo dňa 17. 05. 2019 v trvaní 1,5 (jeden a pol) roka, z a m i e t a.

odôvodnenie:

4
5PP/25/2023

Menovaný A. B. bol trestným rozkazom Okresného súdu Brezno sp. zn. 3T/47/2019 zo dňa 17. 05. 2019, právoplatného dňa 20. 09. 2019 uznaný za vinného z prečinu nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. b), e), ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, za čo mu bol uložený podmienčný trest odňatia slobody vo výmere 1,5 (jeden a pol) roka so skúšobnou dobou v trvaní 2,5 (dva a pol) roka. Uznesením Okresného súdu Brezno sp. zn. 3T/47/2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5Tos/9/2021, súd rozhodol o neosvedčení odsúdeného v skúšobnej dobe podmienčného odsúdenia a rozhodol, že trest uložený trestným rozkazom vykoná.

Dňa 04. 05. 2023 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť odsúdeného, ktorou žiada o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. V predmetnej žiadosti odsúdený uvádza, že doposiaľ si odpykal viac ako 3 trestu. Počas výkonu trestu si plne uvedomil svoje konanie pod vplyvom alkoholu a dnes to určite plne chápe a čin naozaj úprimne ľutuje hlavou i srdcom. Trest mu podľa jeho tvrdení otvoril oči a nemá žiadne právo sebaľútiť. Ďalej uviedol, že alkohol už konzumovať nemieni. Hanbí sa za svoje konanie, ľutuje to a vie, že také konanie už činiť nebude. Uviedol, že počas výkonu trestu sa vždy správal na požadovanej úrovni a rešpektoval všetky nariadenia tak, ako najlepšie vedel. Nemusel byť

ani jedenkrát pokarhaný alebo napomínaný, resp. potrestaný. Po prepustí žiaľ musí absolvovať operáciu nohy spojenú s výmenou kolenného a bedrového kĺbu. Kvôli zdravotným nemohol byť v ústave pracovne zaradený, aj keď záujem z jeho strany určite bol. Lekár žiaľ akúkoľvek prácu neodporučil, skôr dal príkaz nijak nezaťažovať. Invalidný dôchodok odmietol. Po operácii bude znovu pracovať tak ako v minulosti. Hanbu, ktorú rodine v opitosti spôsoboval nesmierne ľutuje a určite urobí činy, ktoré ho pred nimi snád ospravedlnia. Záverom uviedol, že žiada súd o podmieňané prepustenie z ústavu, aby sa čím skôr mohol stať platným, dobrým otcom, synom a tiež občanom.

Na základe výzvy tunajšieho súdu bolo zo strany Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica Banská Bystrica – Kráľová (ďalej len „ÚVTOS BB - Kráľová“), kde si odsúdený vykonáva nepodmienečný trest odňatia slobody, doručené hodnotenie správania sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody spolu s hodnotením rizika sociálneho zlyhania zo dňa 29. 05. 2023. V hodnotení k žiadosti o podmieňané prepustenie, ktoré bolo doručené súdu dňa 01. 06. 2023 ÚVTOS BB - Kráľová bolo konštatované nasledovné: menovaný bol do výkonu väzby zo slobody predvedený dňa 05. 12. 2019 do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica. Počas pobytu v uvedenom ústave bolo okrem jedného menšieho priestupku za nedodržanie časového rozvrhu dňa, ktorý bol v pedagogickej dokumentácii zaznamenaný ako negatívny poznatok, jeho správanie, vystupovanie a plnenie povinností na požadovanej úrovni. Disciplinárne odmenený ani disciplinárne potrestaný nebol. Na ďalší výkon trestu bol dňa 28. 07. 2020 premiestnený do ÚVTOS BB – Kráľová. Na podmienky výkonu trestu odňatia slobody sa odsúdený adaptoval rýchlo a bez výraznejších problémov. V rámci vnútornej diferenciacie vykonával trest v ubytovni s „B“ diferenciacnou skupinou. Ústav konštatoval, že správanie a vystupovanie odsúdeného je v danom ústave dlhodobo na požadovanej úrovni. Závažnejšie alebo opakované nedostatky v dodržiavaní právnych noriem a predpisov sa u neho nevyskytujú, ústavný poriadok dodržiava a rešpektuje. Menovaný v doterajšom priebehu výkonu trestu plní vytýčené ciele programu zaobchádzania. V interakcii s autoritami, ako aj spoluodsúdenými komunikuje slušne, konfliktným situáciám a interpersonálnym sporom sa vyhýba. Odsúdený počas doterajšieho výkonu trestu bol štyrikrát disciplinárne odmenený. Disciplinárne potrestaný nebol. Do prednáškovej činnosti zameranej na vzdelávanie a resocializáciu v oblasti závislostí, medziľudských vzťahov a rozvoja osobnostných kompetencií sa v priebehu výkonu trestu zapájal. K aktuálnej trestnej činnosti zaujíma nedostatočne kritický postoj. Personálom je vnímaný ako prosociálne orientovaný jedinec, ktorý si uvedomuje svoju participáciu v procese resocializácie a kladnom smere sa na nej podieľa. Dňa 14. 03. 2023 mu bola na základe návrhu pedagóga zmenená diferenciacná skupina z „B“ do diferenciacnej skupiny „VO“ (výstupný oddiel) v rámci národného projektu Šanca na návrat, ktorého cieľom je u osôb vo výkone trestu odňatia slobody znížiť riziká sociálneho vylúčenia. V rámci resocializačných a výchovnovzdelávacích programov sú odsúdenému poskytnuté informácie zhrnuté do jednotlivých modulov o sociálnej komunikácii, sebaopoznaní, zamestnanosti, právnych aspektoch, finančnej gramotnosti, závislostiach a rodinných vzťahoch. Odsúdený využíva voľný čas v priebehu výkonu trestu relatívne aktívnym spôsobom. Ústav skonštatoval, že voľný čas si dokáže organizovať samostatne a snaží sa ho vyplňať zmysluplnými činnosťami. Odsúdený nie je pracovne zaradený zo zdravotných dôvodov. Počas obdobia výkonu trestu odňatia slobody sa však aktivizuje v činnostiach pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného. Pracovná aktivita a pracovná morálka odsúdeného je dlhodobo na požadovanej úrovni. Pri pracovných činnostiach je dostatočne samostatný, pridelené úlohy plní včas a v požadovanom rozsahu. Odsúdený je rozvedený a je otcom troch detí.

Resocializačná prognóza sa javí ako menej priaznivá a riziko recidívy trestnej činnosti je stredné.

Na záver riaditeľ ústavu uviedol, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmieňané prepustenie, a preto sa odporúča odsúdený A. B. podmieňane prepustiť.

Na verejnom zasadnutí konanom dňa 27. 06. 2023 prostredníctvom videokonferencie s ÚVTOS Banská Bystrica – Kráľová bol prítomný odsúdený, prokurátorka Okresnej prokuratúry Banská Bystrica a zástupca ÚVTOS BB - Kráľová.

Súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi, a to:

- žiadosť č. I. 1-2,
- ilustrácie CESDAP č. I. 7-14,
- odpis z RT č. I. 15-16,
- rozsudok Okresného súdu Brezno sp. zn. 3T/36/2020 zo dňa 15. 06. 2020 č. I. 19-20,

- uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/71/2020 zo dňa 14. 07. 2020 č. I. 21,
- trestný rozkaz Okresného súdu Brezno sp. zn. 3T/47/2019 zo dňa 17. 05. 2019 č. I. 22,
- hodnotenie ÚVTOS Banská Bystrica č. I. 23,
- skrátený výpis klienta č. I. 23a

Odsúdený uviedol, že súhlasí s vykonaním videokonferencie a o podmienčnom prepustení uviedol, že trvá na podanej žiadosti a k žiadosti nechce nič doplniť. Ďalej uviedol, že je bývalý alkoholik. Konečne mu zaplo, že určite nebude piť. Bol presvedčený, že mu liečenie nepomôže a ani mu nepomohlo. Vie, že sa to všetko odohráva v jeho hlave. Je presvedčený o tom, že piť alkohol už nebude. Chcem normálne žiť, nechce už piť. Alkohol mu zobral celý život, rodinu aj toto. Jeho pustili po 7,5 mesiacoch. Potom si musel dosedieť, lebo si vypil dve pívá, nafúkal 0,54. Jeho otec pil, starý otec pil, nevie či má také gény. Bolo to premenené len kvôli alkoholu. Bol v práci a prišiel mu list, že má ísť naspäť. Mama ešte žije, otec mu zomrel. Nechce ísť ku mame, lebo mama chce byť sama. Ale keď bude potrebovať určite tam bude. On jej zničil život alkoholom. Mama je tiež bývalá alkoholička, len prestala piť. Má dosť rokov, chcel by normálne žiť ako človek, nie ako alkoholik. Včera mu prijali dcéru na vysokú školu na čo je hrdý. Chce jej pomôcť aj finančne. Pracoval od roku 2006 mal eséročku. Pracoval brigádnicky v Mostárni. Nevie ako to bude teraz s tým zdravým, nedokáže pracovať. Strašne ho bolia kríže aj s nohou má problémy. Odmietol invalidný, lebo ho nechce. Postará sa o seba. Pred 20 rokmi mal úraz padol z 3 poschodia. Má celú nohu krivú. Sú to následky. Teraz už musí ísť na tú operáciu. Nevie či je to už vekom, ale musí ju už podstúpiť. S mamou si to predstavuje tak ako v minulosti len bez alkoholu. S maminou vychádza na jednotku. Hanbili sa za neho že pil. Mali sa za čo hanbiť. On má proste šnúry kedy pije aj mesiac vkuse.

Zástupca ÚVTOS BB - Kráľová predniesol, že od vypracovania hodnotenia k žiadnym zmenám nedošlo a na záveroch hodnotenia trvajú.

Prokurátorka uviedla, že navrhuje žiadosť zamietnuť. Nakoľko má za to, že nie sú splnené podmienky na podmienčné prepustenie.

Odsúdený na záver uviedol, že si odsedel 43 mesiacov z 54 mesačného trestu. Bude rád ak ho súd prepustí.

Z odpisu Registra trestov súd zistil, že odsúdený má celkovo 12 záznamov, pričom v minulosti sa opakovane dopúšťal najmä majetkovej trestnej činnosti ale dopustil sa aj trestných činov proti iným právam a slobodám či trestného činu proti rodine a mládeži. Odsúdenému boli ukladané podmienčné aj nepodmienečné tresty odňatia slobody. V šiestich prípadoch sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený. V minulosti mu bol rozsudkom Okresného súdu Brezno sp. zn. 1T/72/2014 zo dňa 21. 07. 2014 uložený nepodmienečný trest odňatia slobody z ktorého bol podmienčne prepustený s probačným dohľadom. Napokon mu bol nariadený výkon zvyšku trestu.

Z Centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov vyplývalo, že odsúdený má doposiaľ 7 záznamov.

Na základe § 66 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmienčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

S poukazom na vyššie uvedené ustanovenie § 66 ods. 1 Trestného zákona, predpokladom podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to 1) odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery všetkých uložených a nariadených trestov odňatia slobody, 2) vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a 3) od odsúdeného sa môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, teda, že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Pre podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody sa vyžaduje predovšetkým požiadavka pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá musí vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienčnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Hoci odsúdený spĺňa formálnu podmienku (vykonanie potrebnej časti z výmery trestu), a čiastočne aj materiálnu podmienku (prístup k plneniu povinností a správanie vo výkone trestu), avšak nespĺňa podmienku očakávania, že po podmienčnom prepustení bude viesť riadny život. Súd na tomto mieste považuje za potrebné uviesť, že pozitívne hodnotí štyri disciplinárne odmeny udelené odsúdenému vo výkone trestu a skutočnosť, že ústav odsúdeného v závere hodnotenia odporučil podmienčne prepustiť s dohľadom. Súd však na druhej strane nemohol prehliadnuť skutočnosť, že ústav vo svojom hodnotení odsúdeného zhodnotil, že tento k spáchanej trestnej činnosti zaujíma nedostatočný kritický postoj. Hodnotenie ústavu síce nemá pre súd záväzný charakter, no pri všestrannom hodnotení splnenia podmienok pre podmienčné prepustenie odsúdeného súdom, má pre súd odporúčací charakter.

Odsúdeným uvádzané splnenie vykonania potrebnej časti z výmery trestu nepostačuje na to, aby mal súd za spoľahlivo preukázané, že účel trestu bude naplnený aj po podmienčnom prepustení odsúdeného. Nesplnenie podmienky očakávania, že odsúdený bude po podmienčnom prepustení viesť riadny život, má súd za preukázané z odpisu Registra trestov, kde má odsúdený doposiaľ dvanásť záznamov. V minulosti sa opakovane dopúšťal najmä majetkovej trestnej činnosti ale dopustil sa aj trestných činov proti iným právam a slobodám či trestného činu proti rodine a mládeži. Odsúdenému boli v minulosti uložené aj podmienčné aj nepodmienčné tresty odňatia slobody, no v minulosti mu bol rozsudkom Okresného súdu Brezno sp. zn. 1T/72/2014 zo dňa 21. 07. 2014 uložený nepodmienčný trest odňatia slobody z ktorého bol podmienčne prepustený s probačným dohľadom. Napokon mu bol nariadený výkon zvyšku trestu. V zmysle uvedeného a zároveň z poukazom na početnosť odsúdení a predošlé neosvedčenie sa v skúšobnej dobe podmienčného prepustenia, má súd za to, že u odsúdeného nemožno dostatočne spoľahlivo predpokladať, že by po podmienčnom prepustení viedol riadny život, keďže z vyššie spomenutej vykonanej lustrácie v odpise Registra trestov mal súd za to, že nepodmienčné tresty, ktoré v minulosti vykonal, nemali na odsúdeného dostatočný výchovný vplyv, aby mu zabránili v opätovnom páchaní trestnej činnosti. Súd zároveň v zmysle uvedeného poukazuje aj na fakt, že odsúdený bol v minulosti rozsudkom Okresného súdu Brezno sp. zn. 3T/36/2020 zo dňa 15. 06. 2020 uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, kde z odôvodnenia predmetného rozhodnutia vyplývalo, že spôsobil svojej matke psychické utrpenie, čím u nej vyvolal adaptačnú poruchu. Na uvedenú skutočnosť súd poukazuje práve z dôvodu, že po podmienčnom prepustení by odsúdený býval u svojej matky, čo súd hodnotí ako nevhodné práve vzhľadom na vyššie spomenuté odsúdenie. Zároveň vzhľadom na odsúdeným konštatovanú závislosť od alkoholu, nemá súd za preukázané, že by v tomto smere došlo k preliečeniu jeho závislosti. Všetky tieto skutočnosti odôvodňujú pochybnosti súdu ohľadom schopnosti odsúdeného viesť po podmienčnom prepustení riadny život a s poukazom na uvedené pochybnosti, tak súd nemôže spoľahlivo predpokladať pozitívnu prognózu správania odsúdeného po podmienčnom prepustení.

V zmysle uvedeného, súd nemal za preukázané, že súčasný trest odňatia slobody by vedel splniť svoj účel aj bez potreby jeho celého výkonu v ústave. Súd považuje za potrebné uviesť, že nespochybňuje v žiadosti prejavenu iniciatívu odsúdeného viesť riadny život a zároveň aj oceňuje jeho prípadnú doterajšiu snahu, avšak to v porovnaní s rozsiahlym odpisom z Registra trestov a skutočnosťou, že odsúdený by po podmienčnom prepustení býval so svojou matkou, ktorej v minulosti spôsobil adaptačnú poruchu, nie je dostatočná záruka toho, že odsúdený bude viesť riadny život, pretože je dôvodné sa domnievať, že samotné doteraz uložené podmienčné aj nepodmienčné tresty odňatia slobody, nemali na odsúdeného dostatočný výchovný vplyv a nezabránili mu v páchaní ďalšej trestnej činnosti.

Súd zároveň osobitne s poukazom na ustanovenie § 66 ods. 2 Trestného zákona, posúdil aj typ ústavného zaradenia a stupeň stráženia odsúdeného, keďže to reflektuje mieru novej prevýchovy odsúdeného a jeho resocializácie.

Súd po vykonaní všetkých dôkazov záverom konštatuje, že odsúdený nespĺnil všetky podmienky potrebné na rozhodnutie o podmieňnom prepustení na slobodu, na základe čoho mal súd za to, že u odsúdeného nemožno v požadovanej miere predpokladať, že po prepustení by viedol riadny život, preto nie je možné odsúdeného podmieňne prepustiť

Na základe vyššie uvedených skutočností má súd za to, že ďalší výkon trestu je u odsúdeného A. B. potrebný a odôvodnený, keďže u neho nie sú splnené predpoklady ustanovenia § 66 ods. 1 Trestného zákona preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a návrh odsúdeného o podmieňne prepustenie zamietol.

Poučenie:

2

5PP/25/2023

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 pracovných dní odo dňa jeho oznámenia, prostredníctvom tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Banskej Bystrici.